

VANDAAR DIT BOEK - TROUW 15 OKTOBER 2016

'Monnikenwerk - zeg maar gerust gekkenwerk'

Klaas Salverda (1960), journalist

CO WELGRAVEN

"Veertig jaar intensief kranten lezen, regionale en landelijke, daar is mijn boek het resultaat van. Ik heb er altijd een fascinatie voor gehad. In mijn jeugd zag ik bij het Bolswards Nieuwsblad hoe een krant werd gemaakt. Het imponeerde mij enorm hoe die mannen in stofjassen met loden letters en lettergrepen in de weer waren, hoe zo'n grote baan papier op volle snelheid door de hal draaide; daar kwamen van die prachtige stapels kranten uit, en die mocht ik dan rondbrengen. De geur van drukinkt die in het gebouw hing, kan ik bij wijze van spreken nu nog ruiken.

Toen ik op de middelbare school zat, ben ik met kranten knippen begonnen. Alles waardoor ik de wereld om mij heen beter kon doorgronden, knipte ik uit, alles wat voor mij verrassend was. Over wat er in Den Haag gebeurde, over geografie, de toestand in het Midden-Oosten, noem maar op. Ik zat voortdurend met de schaar in de aanslag.

In die veertig jaar heb ik in totaal 13.000 artikelen uitgeknipt en bewaard. Daarvan heb ik er duizend in dit boek opgenomen, niet de hele stukken, maar fragmenten eruit. Bij elk stukje hebben lezers hopelijk een aha-erlebnis, de een wordt er misschien weer boos om, de ander zal het fragment

met instemming lezen. De keus is subjectief, ik pretendeer geen enkele wetenschappelijkheid, maar bij elkaar geeft het boek denk ik wel een aardig overzicht van wat er de afgelopen vier decennia in Nederland en de wereld om ons heen is gebeurd.

Ik raad de lezer trouwens ernstig af om alle fragmenten te gaan lezen, want dan word je gek. Het is een naslagwerk, voor op de koffietafel, je kunt er in grasduinen.

Aanvankelijk was ik helemaal niet van plan om van die knipsels een boek te maken. De papieren krant loopt op haar eind, mijn boek heeft dus iets van een terugblik. Ik zeg het met spijt, want ik houd ontzettend van kranten, heb jarenlang mijn brood in de regionale dagbladjournalistiek verdiend. De opgang van digitale kranten compenseert de dalende papieren oplage, maar helaas niet volledig. Gelukkig zijn er nog steeds kranten die het op papier goed doen. Neem Trouw en de Volkskrant.

Dit boek is een monument voor de kwaliteitsjournalistiek. Kranten hebben altijd een belangrijke rol gespeeld voor het publieke debat en de meningsvorming. Ik zie de sociale media die taak nog niet zo makkelijk overnemen. Hoe kun je in 140 tekens een verheven opinie de wereld insturen? Bij die sociale media zit ook heel veel boosheid, vanuit de anonimiteit achter de computer of smartphone wordt er ontzettend veel gescholden. En het is allemaal erg individualistisch.

Niet alleen kranten hebben het moeilijk, ook politieke partijen. Die verliezen leden. Net als vakbonden, levensbeschouwelijke organisaties, kerken. We kunnen al die maatschappelijke instellingen wel wegdenken, maar wat komt ervoor in de plaats?

Je zult in onze samenleving toch iets van afspraken moeten hebben over hoe we met elkaar omgaan. Ik doe daar in het

slothoofdstuk een paar suggesties voor, een schreeuw om beschaving. Met die aanbevelingen zal niet iedereen het eens zijn, maar dat levert dan hopelijk weer discussie op.

Het was monnikenwerk, ja. Zeg maar gerust gekkenwerk. Het was echt een ongelooflijke hoeveelheid informatie waarover ik bleek te beschikken. Toch blij dat ik het gedaan heb."

Klaas Salverda: Testament van de pers Eburon; 604 blz. € 34,90

*'Dit is mijn
monument voor de
kwaliteitsjournalistiek'*